

Uporaba informacijske tehnologije pri študentih zdravstvene nege na Visoki šoli za zdravstvo

Jožica Ramšak Pajk, Olga Šušteršič

Visoka šola za zdravstvo, Poljanska c. 26, 1000 Ljubljana, Slovenija
e-pošta: jozica.ramsak@vsz.uni-lj.si, olga.sustersic@vsz.uni-lj.si

Informacijska tehnologija ponuja študentom široke možnosti uporabe, še posebej internet. Le ta med drugim omogoča izobraževanje na daljavo, dostop do različnih baz. V nadaljevanju opredeli pojme elektronski učbenik, izobraževanje na daljavo, nekaj pravil elektronskega poslovanja ter informacijski sistem patronažne zdravstvene nege. V zadnjem delu predstavi rezultate raziskave, ki kažejo, da večina študentov ne uporablja računalnika pri študiju, vendar so motivirani za več samoizobraževanja ter uporabo informacijske tehnologije.

Ključne besede: informacijska tehnologija, izobraževanje na daljavo, zdravstvena nega

1. Uvod

Vedno večja uporaba informacijske tehnologije v našem vsakdanu pri delu in tudi v zasebnem življenju je neizbežna. Informacijska tehnologija nam ponuja široke možnosti uporabe, med drugim tudi internet. Preko interneta lahko komuniciramo, si poiščemo najrazličnejše informacije, se izobražujemo. Študentje se med študijem sprehajajo po internetnih straneh, ali da si pridobijo študijsko gradivo, zanimive informacije ali iz najrazličnejših interesov. Današnji študij se vse bolj usmerja iz poučevanja na samoizobraževanje študentov. In ravno internet, ki ponuja različne oblike elektronskega poslovanja, kot so elektronska pošta, možnost uporabe elektronskega učbenika, dostop do različnih knjižničnih baz, lahko ponudi študentom različne možnosti samoizobraževanja. Predpogoj za uspešno uporabo informacijske tehnologije je: imeti ustrezno opremo oziroma internetni dostop in znanje.

Elektronsko poslovanje je nov način poslovanja, pri katerem so ljudje, izdelki, storitve, njihove cene, promocija itd. v nenehnem pretoku. Internet ali poslovenjeni izraz medmrežje nima uradnega lastnika. Vsako podjetje oziroma uporabnik je lastnik in skrbnik svojega omrežja. Na internetu lahko črpamo poslovne informacije, izobraževalne vire, datoteke z najrazličnejšo vsebino, seznane strokovne in druge literature v pomembnejših knjižnicah itd.

Zanima nas, koliko študentje Visoke šole za zdravstvo, oddelka zdravstvene nege, uporabljajo osebni računalnik in internet, ali poznajo izobraževanje na daljavo in oblike elektronskega gradiva ter kakšne so njihove izkušnje. Zanima nas, ali obstaja povezava med tistimi, ki so motivirani za več samoizobraževanja, in tistimi, ki pogosto brskajo po internetu in poznajo izobraževanje na daljavo ter elektronsko gradivo. Na navedena vprašanja bomo poskusili odgovoriti v prispevku.

2. Uporaba računalnika v izobraževanju

Na razvoj uporabe računalnika v izobraževanju je predvsem odločujoče vplival hiter razvoj in nenehno izpopolnjevanje računalniške opreme. Poznamo različna področja uporabe računalnika v izobraževanju, in sicer:

- Primarno področje računalniškega izobraževanja. Sem štejemo vse tiste aktivnosti, s katerimi želimo udeležence izobraževanja kot bodoče uporabnike seznaniti z delovanjem in uporabo računalnikov.
- Sekundarno področje, kamor sodijo tiste aktivnosti, ki so vezane na neposreden izobraževalni proces kateregakoli predmetnega področja šolstva. Računalnik v tem primeru nastopa kot učno sredstvo ali pripomoček.
- Terciarno področje oziroma področje aktivnosti, ki spremljajo izobraževanje (raziskovanje, vodenje, upravljanje).

Želja po vse obsežnejšem povezovanju je pripeljala do globalnih omrežij, ki med seboj povezujejo različna krajevna omrežja in bolj oddaljene računalnike. Na področju izobraževanja so s tem začele univerze in razne raziskovalne institucije. Izobraževalne institucije, povezane v tako globalno omrežje, si lahko pošiljajo sporočila ali se pogovarjajo, iščejo in prebirajo podatke ali vpletajo v omrežje svoje sestavke s podatki (Gerlič, 1999).

2.1 Poznavanje pravil elektronskega poslovanja

Informacijska tehnologija omogoča našim uporabnikom - študentom in izrednim študentom - komunikacijo z zaposlenimi na Visoki šoli za zdravstvo, zato morajo poznati nekaj osnovnih pravil.

Kakor imamo v poslovnem svetu določena pravila poslovanja, imamo tudi za poslovanje preko interneta nekaj praktičnih navodil. Pri tem poslovanju imamo medosebno komunikacijo na internetu, ki poteka preko elektronske pošte. Priporočljivo je spoštovati vsaj nekaj naslednjih navodil (Devetak, 2000; 282):

- Sporočilo ne sme zajemati žaljivih vsebin. V sporočilih ne smemo uporabljati velikih tiskanih črk, ker v elektronskem žargonu nadomeščajo kričanje.
- V vsakem primeru težimo za tem, da bi ohranjali smisel za humor, saj na drugi strani prebira naša sporočila oseba, ki je lahko tudi občutljiva za neprimerna sporočila.
- Sporočil ni priporočljivo pošiljati v jezi, žalosti ali vznemirjenosti, vsekakor preverimo, ali pošiljamo pravi oziroma želeni osebi.
- Sporočila naj bodo kratka, jasna, pregledna, nežaljiva in nevsiljiva. Ko pošiljamo datoteke, moramo preveriti, ali jo lahko prejemnik prebere v izvornem formatu.

2.2 Izobraževanje na daljavo

Razvoj interneta je omogočil razvoj izobraževanja na daljavo. Le ta zahteva od študentov veliko mero samostojnosti in zrelosti, omogoča jim pa svobodno razporejanje prostega časa.

Študij na daljavo je specifična izobraževalna storitev, za katero je značilno, da sta prostorsko ločena učitelj in študent v procesu izobraževanja. Prav internet in elektronsko poslovanje omogočata premagovanje omejitev in ovir, ki se nanašajo na prostorsko ločenost med prejemnikom izobraževalne storitve in izvajalcem. O razvoju študija na daljavo v Sloveniji in globalizaciji izobraževanja se pri nas ukvarjajo številne izobraževalne organizacije. Posebej je omenjena zvrst izobraževanja zanimiva za izredni študij v novih okoliščinah in pri novih potrebah. Izobraževanje na daljavo se ukvarja z uporabo novih virov, da bi bil učni proces bolj prilagodljiv glede prostora, časa, vsebine, izbire, kvalifikacij za vpis in učnih virov. S pomočjo interneta in elektronskega poslovanja imajo možnost izobraževanja tudi tisti kandidati, za katere je redni izobraževalni proces zaradi geografskega, ekonomskega ali družbenega in poklicnega položaja težko dostopen.

Tudi univerze uvajajo podiplomske programe elektronskega poslovanja, zato so potrebne spremembe v izobraževalnih programih, izobraževalnem osebju in prilagajanju študentov na nov način izobraževanja (Devetak, 2000; 285-287).

Izobraževanje oziroma študij na daljavo je oblika izobraževanja, katerega glavne značilnosti so:

- učitelj in učenec sta med seboj fizično ločena,
- za celotni izobraževalni proces skrbi izobraževalna ustanova,
- izobraževalna organizacija omogoča študentom komunikacijo z učitelji, ki poteka v obliki osebne stika, večinoma preko različnih medijev,
- izobraževalna ustanova organizira občasna in neobvezna študijska srečanja študentov s tutorjem.

2.3 Elektronski učbenik

Študij na daljavo, je način študija, ki se zdi prilagojen sodobnemu človeku. Ena od temeljnih predpostavk, da bo tak študij lahko tudi uspešen in učinkovit, pa je, da študentu zagotovimo posebej oblikovano, samostojnemu študiju prilagojeno učno gradivo. Z vidika didaktične organizacije študija na daljavo je smotno upoštevati zakonitosti ter prednosti in slabosti vseh temeljnih oblik izobraževanja, poudarjajoč predvsem metode samostojnega dela s teksti in dopisnega izobraževanja, učenja z računalnikom in multimedijskega učenja.

Pomembno ponazorilo in sredstvo za usmerjanje pozornosti predstavljajo v elektronskem učbeniku različne ilustracije – slike, skice, grafikon, tabele, preglednice in diagrami. Elektronsko gradivo naj praviloma vsebuje tudi ustrezne teste za začetno, sprotno in končno preverjanje znanja.

Struktura elektronskega učbenika je podobna strukturi klasičnega učbenika. Elektronski učbenik ima določene prednosti pred klasičnim. V grobem jih lahko opišemo takole (Jereb J., Šmitek, Jereb E. 1999; 489-500):

- elektronski učbenik lahko oblikujemo postopoma,
- vsebine lahko neprestano dopolnjujemo in aktualiziramo,
- z ustreznim oblikovanjem se lahko približamo strukturi programiranega učbenika (informacija, vprašanje ali naloga, povratna informacija),
- kombiniramo lahko posamezne stopnje učnega procesa (uvajanje, obdelovanje novih vsebin, ponavljanje, vaja, preverjanje),
- na zaslonu so prikazane le temeljne informacije, dodatne pokliče uporabnik le po potrebi.

2.4 Visoka šola za zdravstvo in oddelek za zdravstveno nego

Programi za pridobitev visoke strokovne izobrazbe pripravljajo izobraževance za visoko zahtevna strokovna dela. Ta dela in poklici zahtevajo poglobljeno teoretično znanje, posebno praktično znanje in razvite sposobnosti za ustvarjalno uporabo tehnoloških dosežkov in znanstvenih spoznanj.

Temeljni dejavniki izobraževalnega procesa so (Jereb, 1998; 31-34):

- Izobraževanec se na podlagi določene vsebine izobraževanja izobražuje ob sistematičnem poučevanju učitelja ali s samostojnim učenjem.
- Učitelj je strokovni delavec, ki organizira, usmerja in izvaja izobraževalni proces. Njegova glavna naloga je učinkovito posredovanje izobraževalne vsebine izobraževancu.
- Vsebine izobraževanja, s katero so opredeljeni izobraževalni cilji in učne vsebine, ki jih moramo uresničiti v izobraževalnem procesu. Cilji in vsebine so ponavadi podrobno opredeljeni v izobraževalnih programih oziroma v učnih načrtih.

Visoka šola za zdravstvo ponuja več smeri in ena izmed teh je zdravstvena nega. Zdravstvena nega je temeljna sestavina zdravstvenega varstva kot celovitega sistema. Je profesionalna disciplina, ki se dopolnjuje z drugimi zdravstvenimi strokami. Po definiciji Svetovne zdravstvene organizacije je zdravstvena nega celovita dejavnost, ki se ukvarja s posameznikom, družino in družbeno skupnostjo v času zdravja in bolezni. Cilj zdravstvene nege je omogočiti neodvisnost varovanca, če ima za to potrebno moč, voljo in znanje. Poslanstvo zdravstvene nege definira kot: pomoč posameznikom, družinam in skupinam, da uresničujejo svoje fizične, duševne, psihične, duhovne in socialne možnosti v okolju, v katerem živijo in delajo.

2.4.1 Informacijski sistem patronažne zdravstvene nege

Pri predmetu patronažno zdravstveno varstvo, ki je sestavljeno iz predavanj in terenskih vaj, že vključujemo v izobraževanje informacijski sistem patronažne zdravstvene nege, katerega sta razvila dr. Šušteršič Olga in dr. Rajkovič Vladislav.

Tako zasnovan računalniško informacijski sistem omogoča (Rajkovič, Šušteršič, 2000; 43):

- celostno obravnavo posameznika, družine in skupnosti v skladu z v svetu že uveljavljeno procesno metodo dela,
- enotno doktrino dela in večjo učinkovitost dela patronažne medicinske sestre,
- razvoj in uvajanje standardizacije fenomenov v patronažni zdravstveni negi,
- boljše načrtovanje dela in pregled nad varovanci, njihovimi družinami in skupnostjo,
- večjo kreativnost in kakovost dela posameznika, skupine in zdravstvenega sistema kot celote.

Izobraževanje poteka v majhnih skupinah, kar samo po sebi zagotavlja dober stik med predavateljem in študenti. Načeloma vsakdo dela na svojem računalniku. Prednost izobraževanja je v tem, da študentje uporabijo znanje, ki so ga osvojili na predavanjih in terenskih vajah. Poleg tega je študentom na voljo še učbenik *Informacijski sistem patronažne zdravstvene nege* (ured. V. Rajkovič, O. Šušteršič, 2000), ki obravnava zdravstveno nego kot celoto, poudarja informacijski sistem in dokumentacijo ter omogoča prenos teoretskih ugotovitev v prakso.

2.5 Izkušnje iz tujine

Študij zdravstvene nege zahteva veliko teoretičnega in praktičnega znanja. Preko interneta ter različnih baz je moč dobiti številne članke za študij. Tudi druge oblike kot: elektronska pošta, video konference, virtualne učilnice so danes del učnega procesa. Avtorji (Mallow, Gilje, 1999) poudarjajo, kako pomembna je kritična presoja učiteljev o uvajanju in vplivu informacijske tehnologije. Mnogim se porajajo dvomi o tehnologiji in humanosti, še posebej v našem poklicu.

Na univerzi v San Franciscu so v učni program zdravstvene nege dodali predmet, ki bi študente seznanil in izobrazil glede iskanja literature. Raziskavo je avtorica (Verhey M. P., 1999) naredila med slušatelji - študenti dveh generacij pri iskanju literature za diplomsko delo. Raziskava je pokazala povečanje uporabe baze CINAHL, medtem ko je uporaba drugih virov preko interneta ostala enaka. Študentje so za razlog zavračanja elektronskega načina iskanja literature preko interneta navedli:

- premalo znanja in nepoznavanje virov (baz podatkov),
- pomanjkanje časa,
- neuspešnost pri iskanju literature,
- priljubljenost klasičnega načina iskanja v knjižnici.

Klasičnemu načinu poučevanja v razredu vedno bolj konkurira poučevanje preko interneta ali učenje na daljavo, še posebej v visokošolskem izobraževanju. Študentje različno sprejemajo in doživljajo ti dve obliki izobraževanja.

Kot največje razlike med obema oblikama so študentje navedli, da je pri klasičnem načinu (Ryan, Hadson-Carlton, Ali, 1999):

- vsebina predmeta bolj povezana,
- več interakcije med profesorjem in študenti,
- zelo pomembna priprava na študij,
- več verbalne in neverbalne komunikacije,
- možnost izmenjave izkušenj.

Za prednosti izobraževanja preko interneta so navedli kot najpomembnejši element čas - možnost proste izbire in prihranek časa - , kot druge elemente pa delo z računalnikom, prihranek denarja; za slabostso šteli izolacijo oz. osamitev.

3. Raziskava med študenti Visoke šole za zdravstvo - oddelka za zdravstveno nego

Glede na to, da se informacijska tehnologija razvija čedalje hitreje in posega v naše vsakdanje življenje, je smiselno slediti razvoju. Uvajanje informacijske tehnologije v izobraževanje oziroma predavanjih zahteva sodelovanje vodstva izobraževalne ustanove – VŠZ kot predavateljev. Predavatelji si morajo pripraviti ustrezen izobraževalni material, šola pa mora poskrbeti za informacijsko tehnologijo. Brez poznavanja razmer na trgu ne gre. Kako naši študentje sprejemajo uvajanje informacijske tehnologije oziroma koliko so z njo seznanjeni, je zelo pomemben podatek pri oblikovanju izobraževalnega programa.

3.1 Namen raziskave

Namen mnenjske raziskave je: ugotoviti dejansko stanje seznanjenosti študentov o izobraževanju na daljavo, elektronskem gradivu in njihovo motivacijo po samoizobraževanju ter pogostost uporabe računalnika in brskanja po internetu. Glede na rezultate raziskave smo postavili hipotezi:

- H1: Je povezanost med pogostostjo uporabe računalnika in poznavanjem izobraževanja na daljavo.
- H2: Obstaja povezanost med poznavanjem pojma elektronsko gradivo in motivacijo po samoizobraževanju.

3.2 Metoda raziskovanja

Naš cilj je bil anketirati vsaj polovico študentov tretjega letnika ne glede na njihov učni uspeh, spol, kraj bivanja in starost. Študentje različno obiskujejo predavanja, zato smo se odločili za nenapovedano izvedbo raziskave pri tistih, ki bodo takrat slučajno na predavanjih iz predmeta sociologije. Za to predavanje smo se odločili zato, ker nima vpliva na tiste študente, ki so redni uporabniki računalnika. Tako smo zadovoljili pogojem, da vzorec zajema enak odstotek tistih, ki pogosteje delajo z računalnikom, in tistih, ki ga uporabljajo redkeje.

Kot raziskovalni inštrument je uporabljen anketni vprašalnik zaprtega tipa.

Za interpretacijo podatkov je bila uporabljena deskriptivno statistična metoda, ki v analizi podatkov prevzema oziroma opisuje rezultate, pridobljene iz proučevane populacije, frekvenčna distribucija ter korelacija.

3.3 Anketiranje in oblikovanje anketnega vprašalnika

Anketni vprašalnik zajema 25 vprašanj zaprtega tipa. Dve vprašanji ponujata štiristopenjski izbor, pri ostalih 23 vprašanjih je možno izbirati v tristopenjski lestvici od 1 – se ne strinjam, 2 – se delno strinjam, do 3 – se strinjam.

Prvi dve vprašanji ponujata štiri možnosti izbora in sprašujeta po pogostosti uporabe računalnika in interneta.

Drugi sklop vprašanj sprašuje o rokovanju z računalnikom, znanju, veselju, pomembnosti.

Tretji sklop sprašuje po poznavanju pojma učenja na daljavo.

Zadnji sklop je namenjen poznavanju elektronskega gradiva.

Anketni vprašalniki so bili dne 04.04.2001 razdeljeni študentom tretjega letnika VŠZ, oddelka zdravstvene nege. Razdeljenih je bilo 60 vprašalnikov, vrnjenih in pravilno izpolnjenih je bilo 51 vprašalnikov. Študentje so porabili za izpolnjevanje ankete 10 minut.

3.4 Obdelava podatkov

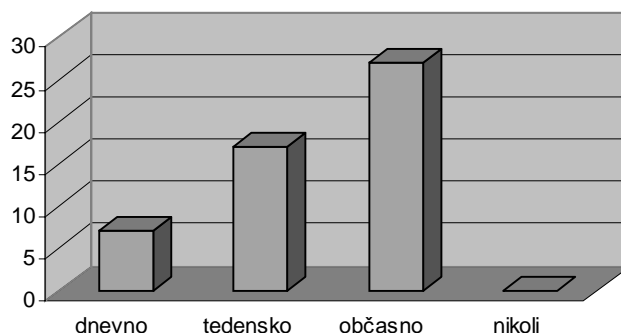
Podatki so obdelani s pomočjo Microsoft Excel programa, izračunana je korelacija in frekvenčna distribucija ter srednja vrednost. S pomočjo korelacije se delovni hipotezi zavrneta ali sprejmeta.

3.5 Rezultati

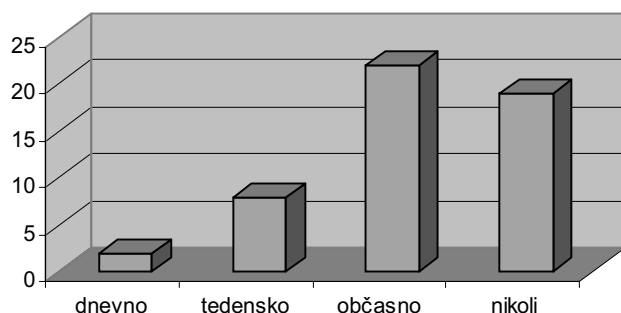
Na prvo vprašanje: kako pogosto uporabljam osebni računalnik (graf 1) jih je 33% odgovorilo tedensko, 51% občasno, 14% dnevno in 2% nikoli. 24 študentov, ki uporabljajo

računalnik dnevno ali tedensko, tudi dnevno (8%), tedensko (33%) in občasno (36%) brska po internetu. Ostalih 27 anketirancev, ki uporabljajo osebni računalnik občasno, ravno tako brskajo po internetu občasno (48%) ali nikoli (52%) in nihče tedensko ali dnevno.

Osebni računalnik uporabljam



Po internetu brskam



Graf št. 1: Prikaz pogostosti uporabe osebnega računalnika in interneta pri vseh anketiranih.

V tabeli 1 so prikazane povprečne vrednosti rezultatov na posamezne trditve. Anketirani so imeli možnost izbrati glede na trditve od 1 – se ne strinjam, 2 – se delno strinjam, 3 – se strinjam.

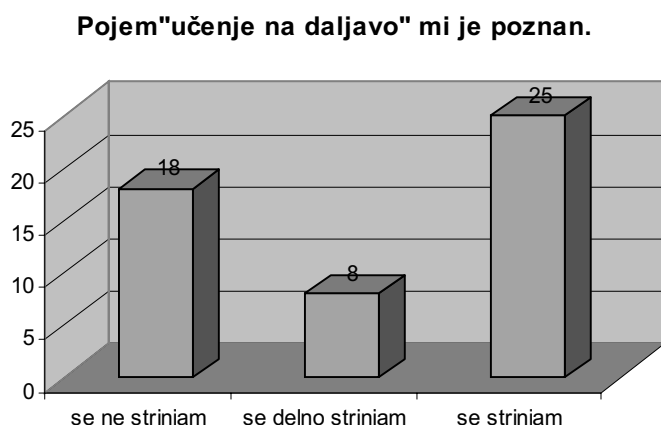
Da študente delo z računalnikom veseli, lahko vidimo iz povprečja (2,37) in tudi iz izbora, saj se 45% s trditvijo strinja in 47% delno strinja in le 8% se jih ne strinja.

Da obvladajo delovno okolje Windows (Word, Excel, Power Point), se jih 67% s trditvijo delno strinja in 22% strinja. 63% anketirancev ima težave pri delu z računalnikom. Ali si želijo več znanja, kar 92% je odgovorilo pritrdilno, ravno tako jih v 67% delo z računalnikom ne dolgočasi.

Pojem učenja na daljavo je poznan 49%; 35% anketiranih ne ve, kaj pomeni učenje na daljavo in 16% je s pojmom delno seznanjeno (graf št. 2).

	TRDITVE	Povprečna vrednost
1	Delo z računalnikom me veseli.	2,37
2	Dobro obvladam delovno okolje Windows (Word, Excel, Power Point)	2,10
3	Delo z računalnikom mi ne dela težav.	2,06
4	Rad-a bi znal-a več.	2,90
5	Delo z računalnikom me dolgočasi.	1,43
6	Rokovanje z računalnikom je za medicinsko sestro pomembno.	2,75
7	Delo medicinske sestre je zelo povezano z informacijsko tehnologijo.	2,51
8	Pojem "učenje na daljavo" mi je poznan.	2,12
9	Na internetu sem že zasledil-a možnosti učenja na daljavo.	1,63
10	Učenje na daljavo omogoča študij doma, kar bi mi ustrezalo.	2,10
11	Učenje na daljavo se ne mora primerjati s klasično obliko pouka.	2,35
12	Samostojno učenje na daljavo s pomočjo elektronskega gradiva je prezahtevno.	1,90
13	Učenje na daljavo je primerno le za zaposlene.	1,53
14	Učenje na daljavo za zaposlene na področju zdravstvene nege je dobrodošlo.	2,43
15	Učenje na daljavo zahteva veliko samostojnega študija.	2,75
16	Motiviran-a sem za več samoizobraževanja.	2,45
17	Imam izkušnje z uporabo elektronskega gradiva.	1,92
18	Podpiram uvajanje elektronskega gradiva pri predavanjih.	2,41
19	Želim si več elektronskega gradiva za študij preko interneta.	2,18
20	Elektronsko gradivo je lahko osnova za samostojni študij.	2,27
21	Želim si pouka, ki bi me navajal na samostojno razmišljanje.	2,69
22	Pouk z uporabo elektronskega gradiva (npr. Power Point) je nezanimiv.	1,63
23	Imam pozitivne izkušnje z rabo elektronskega gradiva pri predavanjih.	2,16

Tabela 1: Povprečne vrednosti rezultatov raziskave.



Graf št. 2: Poznavanje pojma učenje na daljavo.

Na internetu je že zasledilo možnost učenja na daljavo le 19%; 24% se le delno strinja in 57% teh možnosti preko interneta ne pozna. Učenje na daljavo omogoča izobraževanje doma, to bi ustrezalo 31% anketiranih, 47% le delno ustreza in 22% ta oblika izobraževanja ne ustreza. Ali je učenje na daljavo prezahtevno z uporabo elektronskega gradiva; s trditvijo se je 59% delno strinjalo, 25% se ne strinja in 16% se strinja.

S trditvijo, da je učenje na daljavo primerno le za zaposlene, se 53% ne strinja, 41% delno strinja in 6% strinja. Kar 53% podpira idejo tovrstnega učenja za zaposlene na področju zdravstvene nege in 37% se delno strinja ter 10% ne strinja.

Učenje na daljavo zahteva veliko samostojnega študija; s to trditvijo se strinja 76%, delno strinja 22% in 2% ne strinja. 51% anketiranih je motivirano za več samoizobraževanja, 43% se delno strinja in 6% ni motiviranih za samoizobraževanje.

Izkušnje z uporabo elektronskega gradiva; 41% jih nima, 33% le delno in 26% anketiranih že ima izkušnje z uporabo elektronskega gradiva. 49% anketiranih podpira uvajanje

elektronskega gradiva pri predavanjih, 43% se delno strinja in 8% se ne strinja.

Ali si želijo več elektronskega gradiva za študij preko interneta; 43% se strinja z izjavo, 31% delno strinja in 26% ne strinja. Ali je lahko anketiranim elektronsko gradivo osnova za samostojen študij; 41% se strinja, 45% delno strinja in 14% ne strinja.

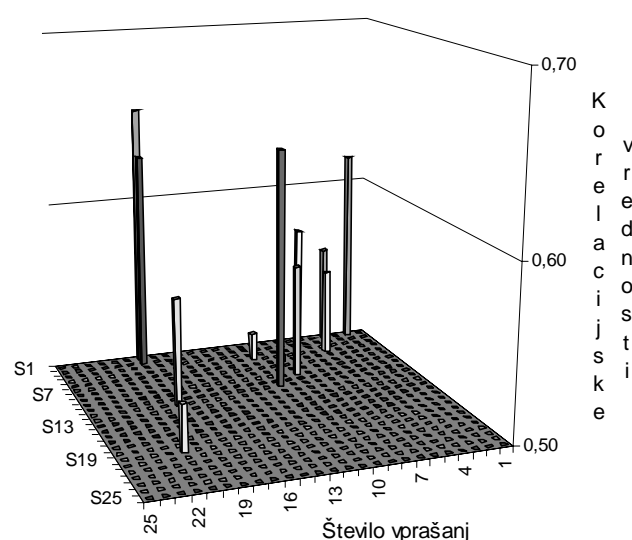
Zanimalo nas je, ali si naši študentje želijo pouka, ki bi jih navajal na samostojno razmišljanje, 69% se strinja, 29% delno strinja in 2% se ne strinja.

3.5.1 Korelacija

Korelacijo, ki smo jo računali med vsemi trditvami, je pokazala, da je največja korelacija med vprašanji, katere si lahko ogledamo na grafu št. 5. Kot smo pričakovali, je največja korelacija med pogostimi uporabniki osebnega računalnika in poznavanjem elektronskega gradiva ($r=0,65$) in uporabniki interneta ter izkušnjami z elektronskim gradivom ($r=0,63$). Ravno tako je velika povezava ($r=0,56$) med poznavalci učenja na daljavo in uporabniki elektronskega gradiva. 0,58 je korelacija med tistimi, ki jih delo z računalnikom veseli in ne dolgočasi. Študentje menijo, da je rokovanje in delo z računalnikom za medicinsko sestro pomembno ($r=0,57$).

Tisti, ki pogosteje uporabljajo osebni računalnik, tudi obvladajo okolje Windows ($r=0,56$) in jim delo z računalnikom ne dela težav ($r=0,55$).

Tisti, ki poznajo elektronsko gradivo in brskajo po internetu, si želijo več elektronskega gradiva kot pripomoček pri študiju, dostopnega preko interneta in so motivirani za samoizobraževanje.



Graf št. 5: Korelacijske vrednosti, ki so večje od 0,5.

3.5.2 Potrditev hipotez

Hipotezo ena, ali obstaja povezava med pogostostjo uporabe računalnika in poznavanjem izobraževanja na daljavo, sprejmemo ($r=0,63$).

Delovno hipotezo dva, ali obstaja povezava med poznavanjem elektronskega gradiva in motivacijo po samoizobraževanju, lahko tudi sprejmemo ($r=0,49$). Čeprav korelacija ni velika, vendar nam pokaže tudi povprečje odgovorov (2,69), da si študentje želijo pouka, ki bi jih navajal na samostojno razmišljanje.

Še enkrat lahko poudarimo, da anketiranci, ki uporabljajo osebni računalnik, poznajo pojem učenje na daljavo in elektronsko gradivo ter so se z njim tudi srečali. Če študentje imajo priložnost delati z računalnikom, bi sprejeli nove izzive, znanje. Argument več za uvajanje informacijske tehnologije v izobraževalni proces.

4. Sklep

Rezultati ankete so pokazali, da še vedno veliko študentov ne uporablja računalnika, vendar pa si želijo tovrstnega znanja. Pozitivno gledajo na delo medicinske sestre z informacijsko tehnologijo in možnost izobraževanja na daljavo. Veliko študentov ne brska po internetu, temu je lahko vzrok slabo ekonomsko stanje ali premalo interesa. Študentje so motivirani in si želijo več samostojnega učenja, to je elektronskega gradiva tudi preko interneta. Strategija razvoja šole mora torej upoštevati tako splošen razvoj in trend kot želje študentov po novi informacijski tehnologiji.

Z ustreznim angažiranjem in spodbujanjem vsakega zaposlenega bomo dosegli boljše rezultate. Prav zaradi tega bi bilo pomembno, da bi se vse bolj posvečali inovacijski politiki in ustvarjalnemu ozračju na Visoki šoli za zdravstvo. Mišljeno je razpoloženje, volja in zavzetost za uporabo znanja in razvoj pri vsakdanjem delu.

Literatura

- Devetak G. (2000): Evropski marketing storitev. Moderna organizacija, Kranj.
- Gerlič I. (1999): Uporaba računalnika-sodobne informacijske tehnologije v izobraževanju. V: (ur. Zazula D.) Računalniška učna orodja. Visoka zdravstvena šola, Maribor.
- Jereb J., Šmitek B., Jereb E. (1999): Uporaba elektronskega učbenika pri študiju na daljavo. Organizacija, 32: 8-9; 489 – 500.
- Jereb J. (1998): Teoretične osnove izobraževanja, Moderna organizacija, Kranj.
- Mallow G. E., Gilje F. (1999): Technology based nursing education. Nursing Education, 38; 6: 248 – 252.
- Rajkovič V., Šušteršič O. (2000): Informacijski sistem patronažne zdravstvene nege. Moderna organizacija, Kranj.
- Ryan M., Hodson-Carlton K., Ali N. S. (1999): Evaluation of traditional classroom teaching methods versus course delivery via the World Wide Web. Nursing Education, 38; 6: 272 – 278.

Verhey M. P. (1999): Information literacy in an undergraduate nursing curriculum. *Nursing Education*, 38; 6: 252 – 260.

Jožica Ramšak Pajk je dokončala višješolski študij na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani ter se zaposlila v Termah Olimia Podčetrtek. Leta 1998 je diplomirala na Pedagoški fakulteti in Visoki šoli za zdravstvo kot profesorica zdravstvene vzgoje ter se zaposlila na Visoki šoli za zdravstvo za področje zdravstvene nege. Do sedaj je objavila dva strokovna in tri poljudne članke, dvakrat je sodelovala na strokovnih konferencah z objavljenimi prispevki v zborniku. Je

študentka magistrskega študijskega programa kadrovskega managementa na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru.

Olga Šušteršič, viš.med.ses., univ.dipl.org., mag. med. znanosti in doktorica znanosti s področja organiziranja informacijskih sistemov, je zaposlena na Visoki šoli za zdravstvo Univerze v Ljubljani. Je vodja katedre za zdravstveno nego in višja predavateljica za predmeta »Zdravstvena nega« in »Zdravstvena nega v patronažnem in dispanzerskem varstvu«.



Smešni balon, Ožbej Kunšič, 11 let, OŠ Gorje, Mentorica: Marisa Monti



Most v Vintgarju, Petra Gaberšček, 14 let, OŠ Gorje, Mentorica: Marisa Monti